

ПРОФСПІЛКОВІ ПРОЕКТИ ДЛЯ МОЛОДІ

На традиційній зустрічі із молоддю, яку провели голова дорожньої профспілкової організації Андрій Сенишин та працівники виконавчого апарату дорпрофсожу, порушувалися питання, що стосувалися пільг та гарантій для молоді у колективному договорі, нових соціальних програм та діяльності Молодіжної ради.

Власним прикладом

На початку зустрічі за християнським звичаєм духовні настанови молоді дав **отець Дмитро із церкви Св. Йосафата**.

– Кожен із вас, молоді люди, хотів би жити в любові, у заможній, справедливій державі, мати здорову родину, – наголосив отець Дмитро. – Як налагодити своє життя, життя своєї сім'ї, суспільства, країни? Відповідь одна – треба виконувати волю Божу, жити за Божими заповідями. Суспільство без Бога приречене на загибель. Кожен із вас через своє навернення, через свою оцінку того, що для вас є найважливішим у житті, може налагодити своє життя, життя своєї родини, покращити відносини в колективі. Відповідальність повинен брати на себе кожен, не може бути добра і щастя без взаємодопомоги й підтримки, мусимо сповідувати у нашому житті любов до ближнього, і власним прикладом змінювати на краще світ довкола нас.

Шляхом соціального діалогу

Про ведення переговорів та механізм укладання колективних договорів, соціальне забезпечення залізничну молодь поінформував **завідувач відділу соціального захисту, праці та зарплати дорпрофсожу Денис Булгаков**:

– Укладання колективних договорів обумовлено кількома документами, зокрема Конституцією України, Законами "Про колективні договори і угоди", "Про професійні спілки, їхні права та гарантії діяльності". На державному рівні

підписано Генеральну угоду між Урядом і представниками профспілок, також діють Галузева угода на рівні Міністерства інфраструктури і профспілок, Галузева угода між Державною адміністрацією залізничного транспорту і галузевою профспілкою, колдоговір залізничників, на нижчому рівні – колективні договори, укладені у відокремлених підрозділах. Відзначу важливу особливість: вищі за статусом угоди не можуть обмежувати права укладання угод нижчого рівня і водночас до всіх угод нижчого рівня повинні увійти всі гарантії та пільги, передбачені в угодах і документах, укладених на вищому рівні.

Галузева угода між Державною адміністрацією залізничного транспорту та профспілками залізничників і транспортних будівельників була підписана на термін до 2012 року, з ініціативи профспілки її дію продовжено на 2013 рік.

Щодо механізму підписання або укладання нової угоди чи продовження терміну її дії, зазначаю, що, незважаючи на термін дії угоди чи колдоговору, згідно з ст 9. Закону "Про колективні договори та угоди" вони продовжують діяти, доки сторони не укладуть нові або не переглянуть чинні. У випадку ліквідації (зміни власника) підприємства угода чи колдоговір чинні протягом строку їхньої дії, але не більше одного року. У новоствореному підприємстві колективний договір укладається за ініціативою однієї зі сторін протягом тримісячного терміну. Укладенню колдоговору чи угоди передують колективні переговори, про які будь-яка зі сторін повідомляє інші сторони не раніше, як за три місяці до закінчення строку дії чинного колдоговору чи угоди.

Підписання угоди, договорів, у яких зазначені права і гарантії працівників, є одним із основних напрямків роботи профспілки. На підставі укладених договорів профспілка представляє інтереси трудового колективу.

Від молоді чекаємо більше ініціативи

Голова дорпрофсожу Андрій СЕНИШИН, підбиваючи підсумки зустрічі, акцентував увагу молоді на соціальні проекти, зокрема діяльність Лікарняної каси, страхування від нещасних випадків на виробництві, заснування недержавного пенсійного фонду "Магістраль" та впровадження дисконтної програми.

– Молодь повинна проявляти більше ініціативи, більше спілкуватися між собою, із молоддю інших залізниць. Це стосується і виробничих питань, і організації дозвілля. Наприклад, молоді люди мали б ініціювати поїздки історичними місцями у регіони, через які пролягає Львівська залізниця. Варто було б організувати кількадекний відпочинок на півдні, наприклад в Одесі, а профактивісти з Одеської залізниці могли б приїхати до нас.

Усі ці соціальні проекти, про які вам сьогодні розповіли, запроваджені з ініціативи профспілки. Наша профспілкова організація у своїй роботі завжди звертає особливу увагу на пільги та гарантії для молоді. Ви, молоді залізничники, повинні особливо досконало знати два документи – колективний договір (у своєму підрозділі, на залізниці), і правила внутрішнього розпорядку на підприємстві. Це найважливіші для вас документи.

Впровадження дисконтної програми для членів профспілки – одна з наших найкращих програм, яку маємо постійно розвивати. Серед профспілкових активістів повинна існувати злагоджена команда лідерів, яка залучатиме все більше партнерів до цього проекту. У перспективі дисконтна картка стане нашим членським квитком.

Механізм ведення переговорів із укладання колективного договору чітко прописаний у законодавстві. На підприємстві створюється комісія, до складу якої входять представники кожної зі сторін, що укладатимуть колдоговір. На Львівській залізниці працює комісія з ведення переговорів, укладання, внесення змін та доповнень до колективного договору у складі 24 осіб – по 12 від адміністрації і дорпрофсожу. Ця комісія розглядає пропозиції стосовно вимог, які ми б хотіли бачити у вигляді пільг та гарантій у колдоговорі. За законом, жодна сторона не може одноосібно прийняти рішення про надання чи скасування пільг. Якщо сторони не дійшли згоди – складається протокол розбіжностей, куди записують питання, в яких не дійшли згоди. Згодом сторони мають право звернутися до вищого органу посередництва та примирення, щоб з'ясувати, чи можуть ці зобов'язання бути виконані, чи мають вони зміст і чи не суперечать законодавству.

Сьогодні ми будуюмо стратегію діючого колдоговору так, що всі зміни, які не погіршують соціально-економічного становища залізничників, можуть прийматись не тільки на конференції трудового колективу, а й спільним рішенням сторін, що уклали колдоговір – спільною постановою. Пункти, які можуть призвести до погіршення соціально-економічного становища працівників, приймаються лише на конференції трудового колективу.

Крім складного шляху внесення змін і доповнень, у законі розписаний і процес забезпечення контролю виконання колдоговору. Контролюють виконання колдоговору адміністрація та профспілка. Адміністрація зобов'язана щороку звітувати про хід виконання колдоговору. Виконання окремих пунктів колдоговору за півріччя може розглядатись на розширеному засіданні президії, за рік – на конференції або на пленумі.

Колективний договір залізничників підписаний 19 листопада 2008 року терміном на 2009-2012 роки, а 31 жовтня на конференції трудового колективу з ініціативи дорпрофсожу його термін дії продовжено до 2015 року.

Вагомими у колективному договорі є пільги і гарантії для молоді. За вислугу років після першого року роботи працівник отримує надбавку у розмірі 7%. Крім цього, молодий спеціаліст, який тільки прийшов працювати на залізницю, отримує так звані "підйомні", молоді надається матеріальна допомога при вступі у шлюб та після повернення з військової служби, одноразова доплата дітям-сиротам – учням коледжів, виплати для відмінників навчання.

У 2007 році "вартість" колдоговору становила понад 1,6 млрд грн, у 2011 році – понад 2,8 млрд грн, а за 9 місяців 2012 року – 2 млрд 295 млн 548 тис. грн.

На початку 2007 року середня зарплата на залізниці становила 1842 грн, за жовтень 2012 року – 3840 грн. Принципова позиція профспілки полягає у тому, щоб працівник залізниці на свою зарплату міг утримувати ще двох непрацюючих членів родини, тобто його заробітна плата повинна бути на рівні трьох прожиткових мінімумів.

згоду, повинен поцікавитися, яку компенсацію за це отримає працівник.

Представник профспілкового органу повинен брати участь у проведенні атестації працівників, розслідуванні випадків, що стосуються охорони праці. У профкомі створена комісія з питань охорони праці. Зазначу, що чимало нещасних випадків на виробництві трапляється саме з молоддю – молоді залізничники часто надто самовпевнені й легковажні, не завжди виконують вимоги інструкцій з охорони праці.

Цього року правова інспекція дорпрофсожу розробила методичні рекомендації про здійснення громадського контролю за дотриманням законодавства про працю, які ми розішлемо у всі профспілкові комітети. У цих рекомендаціях описано, як кожен працівник може самостійно перевірити чи нема порушень трудового законодавства у його підрозділі.

Дисконтна програма вигідна всім

Про діяльність Молодіжної ради та впровадження нових соціальних проектів профспілки поінформував **голова Молодіжної ради дорпрофсожу Артем Корольков**:

– У березні цього року президія Ради профспілки ухвалила рішення про запровадження ще одного соціального проекту профспілки – дисконтної програми, створеної спеціально для членів профспілки залізничників і транспортних будівельників України. Цей проект дає можливість отримувати знижки у закладах сфери торгівлі та обслуговування, які самі ж члени профспілки можуть обрати. Уже місяць дисконтна програма діє на нашій залізниці. Напередодні були проведені навчання для тих працівників залізниці, які будуть вести переговори із представниками бізнесу. Коло цих людей не обмежене, воно може і повинно розширюватися, команда профактивістів, які залучатимуть до проекту бізнес-партнерів, повинна збільшуватися.

На сьогодні в регіоні, де пролягає Львівська залізниця, є вже 25 учасників, що згодні надавати нам знижки від 1 до 25%. Маємо бізнес-партнерів у Львові, Коломиї, Стрию, Івано-Франківську, Чернівцях, Мостиськах, Чопі, Рівному, Ужгороді, Мукачевому, Тернополі. Хочеться, щоб географія міст розширювалася і відповідно, щоб збільшувалася кількість підприємств, які надаватимуть знижки на свою продукцію чи послуги. Під час семінару-навчання нам розповідали, що на початку потенційних партнерів варто шукати "на відстані витягнутої руки", тобто серед тих закладів, де ми часто буваємо. Наприклад, по дорозі додому йдемо повз аптеку, хлібний магазин та інші установи, які пропонують товари чи послуги. Звертаючись до підприємців із пропозицією співпраці, акцентуємо увагу на тому, що інформацію про їхні заклади розміщуємо у структурних підрозділах, на нашому сайті, відтак збільшуємо коло їхніх потенційних покупців, а взаємін просимо надати знижку на товари та послуги.

Робота із залучення нових партнерів до нашої дисконтної програми триває. Наведу позитивний приклад. Лише за тиждень після навчального семінару голова профкому моторвагонного депо Коломия уклав чотири угоди, зокрема щодо знижок при купівлі комп'ютерної техніки та на перукарські послуги. Уже маємо заявку від Коломийського вузла на 500 карток. Картка для кожного члена профспілки є безкоштовною, її вартість оплачує профспілка.

Одним із найважливіших проектів, над яким працювала Молодіжна рада дорпрофсожу цього року – проект "Профілактика ВІЛ/СНІДу та туберкульозу серед працівників Львівської залізниці", партнером якого було німецьке товариство інтернаціонального співробітництва. Проект тривав у Чернівецькій, Тернопільській та Львівській областях. У процесі реалізації проекту проведено широку інформаційну кампанію про небезпеку цих захворювань та шляхи їхнього поширення. Фіналом проекту став Форум всеукраїнської молоді профспілки у Коломиї, на який з'їхались понад 100 учасників зі всіх залізниць та інших підприємств залізничного транспорту. Форум одержав схвальні відгуки гостей.

Робота Молодіжної ради постійно висвітлюється у галузевій, профспілковій пресі та на сайті Ради профспілки.

31 жовтня 2012 року розмір прожиткового мінімуму становить 1118 грн. Отже, співвідношення середньої заробітної плати по залізниці нині становить 3,43 прожиткових мінімумів, а це означає, що профспілка вповні реалізовує принцип соціально-економічного захисту працівників.

Участь профспілки – обов'язкова

Головний правовий інспектор Ради профспілки на Львівській залізниці Володимир Шрамко розповів молоді про питання, що вирішуються роботодавцем за участю, погодженням, або за наявності дозволу виборного органу первинної профспілкової організації:

– Профспілковий комітет на кожному підприємстві працює за напрямками, які передбачають обов'язкову участь профспілки у прийнятті практично всіх рішень, пов'язаних із соціальними питаннями, що передбачають покращення чи погіршення становища працівника. Адміністрація приймає нормативно-правові акти за профспілковим погодженням, у документах це відображається підписом "затверджено" – зі сторони адміністрації і підписом "погоджено" – зі сторони профспілки. Представник профспілкового комітету обов'язково повинен бути запрошений на оперативний розбір, де розглядаються порушення з боку працівника. Якщо в протоколі засідання нема запису про участь профспілки, такий документ є недійсний і його можна відмінити.

Графік роботи та графік відпусток, які затверджує керівник підрозділу, обов'язково погоджує профспілковий комітет. Питання перенесення графіка відпусток у кожному конкретному випадку також повинно розглядатись на засіданні профкому. Без погодження із профспілковим органом адміністрація не може прийняти рішення про звільнення працівника згідно з пп. 2-5, 7 ст. 40 КЗпП України. Профком повинен дати обґрунтоване рішення – чому не дозволяє звільнити працівника, адже у кожному індивідуальному випадку може бути вагома причина, через яку залізничник прогуляв зміну чи не виконав свої обов'язки. На даний час є проект нового Кодексу законів про працю, якщо Верховна Рада його прийме, відбудуться певні зміни в організації режиму праці та відпочинку.

Без дозволу профспілкового комітету адміністрація не має права залучати працівників до роботи у вихідний день, а профком, надаючи